

Załącznik do Uchwały Zarządu
Banku Spółdzielczego w Racie Wyżnej z dnia 21.05.2021r
(Uchwała nr 2/4/11/2021)

Informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Racie Wyżnej

według stanu na dzień 31.12.2020 rok

Raba Wyżna, maj 2021 r.

I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy Banku Spółdzielczego w Rabe Wyżnej, zwanego dalej Bankiem. Ocenę profilu ryzyka Banku przeprowadzono na podstawie danych finansowych na dzień 31.12.2020 r.

Tabela 1: Podstawowe dane Banku

Nazwa	Bank Spółdzielczy w Rabe Wyżnej
Forma prawna	Spółdzielnia
KRS	0000118753
REGON	000499703
NIP	7351008189
Siedziba	Polska, woj. małopolskie, powiat nowotarski, gmina Raba Wyżna, miejscowość Raba Wyżna
Adres	34-721 Raba Wyżna 30
Telefon	+48182691200
Mail	kontakt@bsrabawyzna.pl
Strona internetowa	www.bsrabawyzna.pl

Bank Spółdzielczy w Rabe Wyżnej jest bankiem uniwersalnym, z wyłącznie polskim kapitałem, działającym w formie spółdzielni bankowej. Bank Spółdzielczy w Rabe Wyżnej na mocy Ustawy Prawo Spółdzielcze prowadzi samodzielną działalność, fundusze własne Banku przekraczają równowartość 5 000 000 euro.

Bank Spółdzielczy w Rabe Wyżnej prowadzi działalność w Centrali Banku znajdującej się w Rabe Wyżnej 30, oraz następujących filiach:

- 1) w Rabce-Zdroju przy ul. Orkana 3a,
- 2) w Rabce-Zdroju przy ul. Chopina 16,
- 3) w Spytkowicach 1c,
- 4) w Skawie 583a,
- 5) w Nowym Targu przy ul. Szaflarskiej 144,
- 6) w Podsarniu,
- 7) w Pieniążkowicach 140a.

Działalność operacyjna prowadzona jest również za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu.

Bank ogłasza informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym, ponieważ nie jest podmiotem dominującym ani zależnym, wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych bez miejsc po przecinku.

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM – ART. 435 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka z uwzględnieniem obowiązującej w Banku „Strategii Rozwoju Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej”, Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Ryzyko kapitałowe:

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier podstawowy I i TIER II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
  - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (zabezpieczający, systemowy i antycykliczny),
  - 2) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny),

powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.

3. Bank jest zobowiązany do utrzymywania łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie co najmniej 10,5%, oraz współczynnika kapitału Tier 1 (T1) na poziomie nie niższym niż 8,5%.
4. W przypadku obniżenia łącznego wskaźnika kapitałowego poniżej minimalnego, wymaganego przepisami poziomu Bank przeprowadza szczegółową analizę wymogów kapitałowych kształtujących poziom łącznego wskaźnika kapitałowego oraz podejmuje działania ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka.
5. Ponadto dodatkowo przy wyznaczaniu kryteriów na potrzeby polityki dywidendowej, konieczne jest uwzględnienie stanowiska KNF w sprawie polityki dywidendowej, dotyczącego dodatkowego narzutu kapitałowego obowiązującego wszystkie banki, zgodnie z art. 142 ustawy Prawo bankowe, w wysokości 1,5%.
6. Bank jest zobowiązany do przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji procesu szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego nie rzadziej niż raz do roku, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności banku.
7. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa bank.
8. Bank dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań pakietu CRD IV / CRR. Bank spełnia normy kapitałowe określone w pakiecie CRD IV / CRR .
9. W celu utrzymania wskaźników kapitałowych na wymaganym poziomie Bank podejmuje następujące działania:
  - 1) coroczny wzrost funduszu zasobowego z tytułu odpisu na poziomie nie niższym niż 80%,
  - 2) analiza zasad tworzenia wymogów kapitałowych,
  - 3) zmiana struktury aktywów pod kątem wag ryzyka,
  - 4) zmiana struktury aktywów na bardziej dochodowe,
  - 5) sprzedaż części portfela kredytowego.

Wyżej wymienione działania mają za zadanie osiągnięcie wskaźników kapitałowych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Budowa funduszy własnych:

1. Podstawowym źródłem budowy funduszy własnych jest wynik finansowy.
2. Wieloletni plan budowy funduszy własnych (cele kapitałowe, oczekiwana wielkość kapitałów, polityka dywidendowa) Bank ujmuje w zatwierdzanej przez Radę Nadzorczą „Strategii Rozwoju Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej”, natomiast szczegółowe zamierzenia w tym zakresie ujęte są w „Polityce kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, stanowiącej załączenie do planu ekonomiczno-finansowego.

3. Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych (spadek funduszy, wzrost wymogów kapitałowych) na wskaźnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.
4. Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci nadwyżki ponad wymagalny minimalny wskaźnik kapitałowy oraz w postaci określonych w Polityce kapitałowej planów awaryjnych zwiększenia funduszy własnych.
5. Bank w rocznych planach finansowych oraz w planach perspektywicznych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych.
6. Strategia kształtowania funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.
7. Wieloletni plan funduszy własnych zawarty jest w „Strategii Rozwoju Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej”.
8. Bank dąży do kształtowania zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej banku.
9. W celu ograniczenia zagrożeń, o których mowa w ust. 4, w banku ustalane są odpowiednie limity dotyczące inwestycji kapitałowych w podmiotach finansowych.
10. Bank w planach finansowych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez bank funduszy własnych banku, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz wyliczeń dotyczących dodatkowych wymogów kapitałowych.

Wymogi kapitałowe:

1. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE.
2. Bank analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe.
3. Zasady tworzenia wymogów kapitałowych zawiera „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.
4. W „Polityce kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, Bank określa limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku.
5. Analizie poddaje się przestrzeganie ww. limitów, a każde przekroczenie jest sygnalizowane Radzie Nadzorczej wraz z informacjami na temat podjętych działań w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.
6. Bank dokonuje okresowego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych. Wyniki przeglądu są prezentowane Radzie Nadzorczej, która dokonuje oceny adekwatności kapitałowej.
7. Bank dąży do kształtowania jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach (akcje i udziały, zobowiązania podporządkowane, dopłaty na rzecz spółek prawa handlowego) tak, aby nie stanowiło ono jednocześnie:

- 1) więcej niż 10% uznanych kapitałów Banku,
  - 2) więcej niż 10% uznanych kapitałów tych podmiotów.
8. Ustalane przez Bank plany w zakresie kapitału wewnętrznego oraz poziomu wyznaczonego wewnętrznego wymogu kapitałowego winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania.

Zarządzanie ryzykami:

1. Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż 10,5%, oraz kapitału Tier I 8,5%,
2. W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, przyjmując kryteria ilościowe i jakościowe.
3. Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku, zatwierdzone przez Zarząd Banku.
4. Procedury zawierają zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.
5. Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych.
6. Szczegółowe zasady kontroli wewnętrznej i audytu zawarte są w „Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.
7. Rada Nadzorcza dokonuje oceny skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem opinii Komitetu Audytu.

Długofalowe cele kapitałowe:

1. Realizacja celów kapitałowych odbywa się poprzez podejmowanie decyzji kapitałowych z zakresu struktury finansowania, podziału zysku oraz polityki dywidendowej.
2. Bank przyjmuje następujące długoterminowe cele kapitałowe:
  - 1) dąży do posiadania funduszy własnych banku zapewniających utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie co najmniej 10,5%;
  - 2) dąży do uzyskania następującej struktury funduszy podstawowych:
    - a) fundusz udziałowy: maksimum 5%,
    - b) pozostałe fundusze łącznie: minimum 95%;
  - 3) przeznacza co najmniej 80% wypracowanego zysku rocznego netto na zwiększenie funduszy własnych banku; poziom odpisów z zysku jest uwarunkowany m.in.:
    - a) strategią rozwoju banku,
    - b) bieżącą adekwatnością kapitałową banku,
    - c) zmiennością wyniku finansowego netto,
    - d) obecną i przewidywaną sytuacją makroekonomiczną.
  - 4) dąży do uzyskania takiej struktury funduszu udziałowego, aby suma znaczących pakietów udziałów, czyli pakietów przekraczających 5% funduszu udziałowego, nie przekroczyła 30% funduszu udziałowego Banku.

Bank przeprowadza kapitałowe testy warunków skrajnych oraz opracowuje kapitałowe plany awaryjne, opisane w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Ocena adekwatności kapitałowej podlegają pomiarowi, monitorowaniu i raportowaniu zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe należy rozpatrywać w dwóch aspektach

- 1) ryzyka pojedynczej transakcji
- 2) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależy od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Działania zabezpieczające w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji to:

- 1) wdrożenie statystycznych metod oceny zdolności kredytowej dostosowanych do charakterystyki ryzyka poszczególnych grup kredytobiorców, wykorzystujących dane statystyczne np. GUS dotyczące minimum egzystencji lub średniego miesięcznego wynagrodzenia, także dane statystyczne pochodzące z międzybankowych baz danych,

- 2) wdrożenie metod ograniczających nadmierne zadłużanie się gospodarstw domowych kredytowanych przez Bank – Bank ustala wymagany poziom wskaźnika Dtl,
- 3) zatwierdzenie zasad monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz zabezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów Rekomendacji „T” oraz Rekomendacji „S”,
- 4) przeprowadzanie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów,
- 5) udzielanie pełnomocnictw do podejmowania decyzji kredytowych na podstawie systemu kompetencji decyzyjnych obowiązujących w Banku,
- 6) rozdzielanie funkcji związanych z bezpośrednią obsługą klienta (gromadzenie dokumentów, przygotowanie danych do analiz, sporządzanie propozycji klasyfikacji na podstawie monitoringu sytuacji klienta) od oceny ryzyka przez decydentów,
- 7) analiza wskaźnika LtV przy kredytach zabezpieczonych hipotecznie,
- 8) analiza ilościowa i jakościowa podmiotów wnioskujących o kredyt.

Działania zabezpieczające w obszarze ryzyka portfela to:

- 1) dywersyfikacja kredytów,
- 2) pozyskiwanie do współpracy klientów o dobrej sytuacji ekonomicznej, sprawdzonej reputacji, dobrze współpracujących w Banku,
- 3) tworzenie, weryfikacja i analiza wykonania limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań,
- 4) opracowanie systemu informacji zarządczej w zakresie działalności kredytowej, z uwzględnieniem analizy ilościowej i jakościowej portfela kredytowego,
- 5) analiza rynku, w tym rynku nieruchomości,
- 6) wykorzystanie baz danych, dotyczących zadłużenia gospodarstw domowych (np. BIK).
- 7) ocena jakości portfela kredytowego oraz wskaźnika pokrycia rezerwami kredytów zagrożonych.

Działania organizacyjno-proceduralne:

1. Bank zapewnia niezależność funkcji pomiaru ryzyka kredytowego od działalności kredytowej poprzez wprowadzenie zasady, że osoby opracowujące dane do analizy ryzyka kredytowego nie podejmują decyzji kredytowych. Ocenę ryzyka portfela przygotowuje Komórka monitorująca ryzyko.
2. Ryzyko kredytowe jako najistotniejszy rodzaj ryzyka w Banku podlega nadzorowi ze strony Wiceprezes Zarządu ds. ryzyka. Natomiast nadzór nad działalnością kredytową sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. handlowych, co zapewnia rozdzielanie funkcji oceny ryzyka od działalności operacyjnej, która to ryzyko generuje na poziomie Zarządu.
3. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem inwestycji.
4. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem inwestycjami finansowymi sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych.

5. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem inwestycji finansowych pełni Wiceprezes Zarządu ds. ryzyka.
6. W Banku funkcjonują regulacje wewnętrzne obejmujące zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, które podlegają okresowej weryfikacji.
7. Zarząd zatwierdza zasady oceny ryzyka:
  - a) indywidualnej oceny ryzyka instrumentu przed podjęciem decyzji o inwestycji, w tym analiza ryzyka kontrahenta,
  - b) zasady monitorowania inwestycji,
  - c) zasady wyceny instrumentów finansowych,
  - d) zasady oceny ryzyka portfela inwestycji.
8. Szczegółowe zasady kontroli wewnętrznej i audytu zawarte są w „Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.
9. Rada Nadzorcza dokonuje oceny skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem opinii Komitetu Audytu.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka kredytowego Bank wyznaczył limity wewnętrzne określone w „Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, które podlegają pomiarowi, monitorowaniu i raportowaniu zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Ryzyko płynności i finansowania:

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Odpowiednia struktura aktywów:

1. Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.
2. Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

3. Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:
  - 1) płynności,
  - 2) bezpieczeństwa,
  - 3) rentowności.
4. Istotnym warunkiem utrzymania płynności w przyszłości jest zarządzanie płynnością długoterminową. Bank bada strukturę pasywów długoterminowych powiązaną ze strukturą aktywów długoterminowych i ustala limity zaangażowania w aktywa długoterminowe, określone w „Zasadach identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Utrzymanie nadzorczych miar płynności:

1. Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym. W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych.
2. Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.
3. Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.
4. Bank systematycznie bada i przestrzega nadzorczych miar płynności określonych w odpowiedniej uchwale Komisji Nadzoru Finansowego.
5. Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Współpracujący. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej jest to kredyt w rachunku bieżącym, lokaty płynnościowe oraz inne kredyty celowe oferowane przez Bank Współpracujący. Płynne finansowanie swoich klientów Bank może prowadzić poprzez system współfinansowania konsorcjalnego. Celem poprawy płynności, Bank może przeprowadzać transakcje sprzedaży wierzytelności.

Działania w celu osiągnięcia nadzorczych miar płynności, wynikających z Pakietu CRD IV / CRR:

1. W związku z wejściem w życie Pakietu CRD IV / CRR Bank jest zmuszony do utrzymania wskaźnika płynności krótkoterminowej (LCR) na poziomie minimum 1,0.
2. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia UE Bank jest zobowiązany wyliczać wskaźnik pokrycia aktywów wymagających stabilnego finansowania pasywami stabilnymi (NSFR).
3. W celu utrzymania w. wskaźników Bank powinien podjąć następujące działania:
  - 1) weryfikacja metod zarządzania ryzykiem płynności,
  - 2) dostosowywanie regulacji wewnętrznych Banku do wymagań przepisów zewnętrznych,

3) zmiana struktury aktywów i pasywów.

Działania Banku na podstawie zapisów Rekomendacji „P”:

1. Okresowa weryfikacja Polityki płynności, ze szczególnym uwzględnieniem założeń przeprowadzanych testów warunków skrajnych.
2. Weryfikacja planów awaryjnych, dostosowanych do opracowanych testów warunków skrajnych.
3. Dywersyfikacja źródeł finansowania oraz awaryjnych źródeł finansowania.
4. Weryfikacja wskaźników charakteryzujących ogólnym profil ryzyka (apetyt na ryzyko),
5. Weryfikacja struktury organizacyjnej pod kątem rozdzielenia zadań związanych z zawieraniem transakcji od oceny ryzyka,
6. Inne, wynikające z zaleceń audytu.
7. Szczegółowe zasady kontroli wewnętrznej i audytu zawarte są w „Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.
8. Rada Nadzorcza dokonuje oceny skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem opinii Komitetu Audytu.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka płynności i finansowania Bank wyznaczył limity wewnętrzne określone w „Zasadach identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, które podlegają pomiarowi, monitorowaniu i raportowaniu zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym:

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
  - 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
  - 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.
1. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na:

- 1) analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym,
  - 2) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
  - 3) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego oraz wartości ekonomicznej kapitału,
  - 4) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
  - 5) przestrzeganiu ustalonych limitów,
  - 6) realizowaniu celów przyjętych w strategii Banku.
2. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:
- 1) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
  - 2) wydłużanie aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej,
  - 3) skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększanie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
  - 4) zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym,
  - 5) zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
  - 6) zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
  - 7) zmianę strategii kredytowej.
3. Kształtowanie poziomu oprocentowania produktów oferowanych przez Bank uwzględnia:
- 1) analizę oprocentowania produktów u konkurencji i na rynku międzybankowym,
  - 2) wpływ zmiany oprocentowania na inne ryzyka Banku,
  - 3) strategię działania i rozwoju Banku,
  - 4) marże realizowane na poszczególnych produktach.
4. Istotnym elementem ograniczania ryzyka stopy procentowej jest zwiększanie udziału przychodów pozaodsetkowych w przychodach ogółem między innymi poprzez sprzedaż produktów generujących opłaty i prowizje, w tym produktów elektronicznych.
5. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące poziom (profil) ryzyka stopy procentowej są określone w założeniach do planu ekonomiczno-finansowego.
6. Bank w oparciu o przeprowadzane testy warunków skrajnych przeprowadza symulację wyniku finansowego w przyszłości.
7. Bank bada wpływ istotnego wzrostu stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz informuje klientów o wzroście ryzyka związanego ze wzrostem rynkowych stóp procentowych.
8. Szczegółowe zasady kontroli wewnętrznej i audytu zawarte są w „Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.
9. Rada Nadzorcza dokonuje oceny skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem opinii Komitetu Audytu.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka stopy procentowej Bank wyznaczył limity wewnętrzne określone w „Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, które podlegają pomiarowi, monitorowaniu i raportowaniu zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności):

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) prowadzenie i analizę rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
- 3) opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- 4) zarządzanie kadrami,
- 5) określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- 6) zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- 7) przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,
- 8) weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi.

Cele szczegółowe to:

- 1) zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
- 2) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
- 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
- 4) ochrona informacji poprzez wdrożenie metod ochrony danych osobowych w oparciu o zapisy ustawy o ochronie danych osobowych, RODO oraz zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji, zgodnie z zapisami Rekomendacji „D”,
- 5) zapewnienie skutecznego systemu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków

- pochodzących z nielegalnych źródeł oraz przeciwdziałaniu terroryzmu,
6) zapewnienie bezpieczeństwa płatności elektronicznych.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

- 1) bieżące dostosowywanie systemu do wymogów prawa,
- 2) wprowadzanie nowych produktów,
- 3) wprowadzanie nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych,
- 4) bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych,
- 5) monitorowanie zgodności z zaleceniami Rekomendacji D.

Szczegółowy opis działań podejmowanych w przypadku wzrostu ryzyka znajduje się w regulacjach operacyjnych Banku. Wymienione powyżej działania mają na celu poprawę jakości pracy Banku, co powinno się przełożyć na wzrost pozycji konkurencyjnej Banku.

Ryzyko braku zgodności jest ryzykiem skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Założenia dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego:

1. W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej.
2. Szczegółowe zasady kontroli wewnętrznej i audytu zawarte są w „Regulaminie kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.
3. Rada Nadzorcza dokonuje oceny skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem opinii Komitetu Audytu.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka operacyjnego Bank wyznaczył limity wewnętrzne określone w „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, które podlegają pomiarowi, monitorowaniu i raportowaniu zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Ryzyko walutowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe:

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed

potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych, minimalizując związane z nim ryzyko.

2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
4. Na rynku walutowym, Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.
5. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
6. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka, Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
7. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut).
8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez osoby zatrudnione w komórce monitorowania ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczone są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Szczegółowe zasady kontroli wewnętrznej i audytu zawarte są w „Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.
12. Rada Nadzorcza dokonuje oceny skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem opinii Komitetu Audytu.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka walutowego Bank wyznaczył limity wewnętrzne określone w „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, które podlegają pomiarowi, monitorowaniu i raportowaniu zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”

Ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania:

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest wypracowanie takiej wielkości zysku, który zagwarantuje stały wzrost funduszy własnych, dostosowany do poziomu podejmowanego ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest elementem zarządzania ryzykiem biznesowym i obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Współpracującym, udział w lokalnych imprezach,
8. aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe,
9. optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Bank w ramach procesu planowania określa plany ekonomiczno-finansowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno-finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

2. Organizacja zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, która jest zgodna z założeniami „Strategii Rozwoju Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej”, oraz „Politykami” (w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka), jest powiązane również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym np. planem ekonomiczno-finansowym Banku.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obejmuje: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie, pomiar i monitorowanie ryzyka oraz raportowanie w ramach Systemu Informacji Zarządczej.

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Komitet Audytu;
- 3) Zarząd;
- 4) Wiceprezes Zarządu ds. ryzyka;
- 5) Komitet Kredytowy;
- 6) Komórka ds. ryzyka;
- 7) Komórka ds. zgodności
- 8) Audyt wewnętrzny;
- 9) Pozostali pracownicy Banku.

System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. strategię, polityki, procedury i plany,
3. adekwatne systemy informacji zarządczej,
4. proces regularnego przeglądu i oceny działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

3. Adekwatność systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności. Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Tabela 2: Profil ryzyka Banku na datę sporządzenia informacji

Rodzaj ryzyka	Wartość % w stosunku do funduszy własnych
Ryzyko kredytowe	36,37%
Ryzyko (rynkowe) walutowe	0,00%
Ryzyko operacyjne	5,65%
Ryzyko koncentracji	0,00%
Ryzyko stopy procentowej	0,00%
Ryzyko płynności i finansowania	0,00%
Pozostałe niezidentyfikowane ryzyka	0,00%

4. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka Zarządu lub Rady Nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 Rozporządzenia nr 575/2013, lub podmiotach, w których bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 Rozporządzenia nr 575/2013.

5. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku, Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza. Powołanie Prezesa następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w Prawie Bankowym. Rada Nadzorcza powołuje członków Zarządu biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej klasyfikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Zgodnie z przyjętą „Polityką zapewnienia odpowiedniości w składzie Zarządu Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej” Rada Nadzorcza dokonuje oceny odpowiedniości poszczególnych kandydatów na członków Zarządu Banku, a także oceny Zarządu Banku oraz jego członków w trakcie kadencji.

Ocena odpowiedniości posiada charakter indywidualny i kolektywny, przy czym ocena indywidualna dokonywana jest w odniesieniu do każdego kandydata/członka Zarządu z osobna, natomiast ocena kolektywna dokonywana jest w stosunku do całego składu Zarządu. W ramach indywidualnej oceny kandydata/członka Zarządu, Rada Nadzorcza ocenia rzeczywiste jego kwalifikacje (wiedzę, umiejętności, doświadczenie) oraz reputację, natomiast ocena kolektywna Zarządu Banku działającego jako organ, obejmuje ocenę ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, a także ocenę reputacji Banku jako pochodnej działań i zachowań członków Zarządu Banku.

Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli na 4-letnią kadencję, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata. Oceny następczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Polityką zapewnienia odpowiedniości w składzie Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej”.

Bank, z uwagi na skalę działalności, nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

6. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem:

- 1) Komitet Audytu, wyłoniony z Rady Nadzorczej, który spotyka się cyklicznie w miarę potrzeb, w 2020 roku Komitet Audytu odbył 5 protokołowanych posiedzeń,
- 2) Komitet Kredytowy, pełniący rolę opiniodawczo-doradczą, który spotyka się cyklicznie w miarę potrzeb, w 2020 roku Komitet Kredytowy odbył 35 protokołowane posiedzenia.

7. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie obszary działalności Banku, umożliwia to identyfikowanie, mierzenie, monitorowanie i kontrolowanie wszystkich rodzajów ryzyka w Banku. W Banku występują następujące istotne ryzyka, które Bank identyfikuje:

- 1) ryzyko kredytowe (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji)
- 2) ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności),
- 3) ryzyko rynkowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe,
- 4) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 7) ryzyko kapitałowe (ryzyko niewypłacalności),
- 8) ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania,
- 9) ryzyko wystąpienia warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej.

W ramach Systemu Informacji Zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wyniki kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia ryzyka,
- 5) ocenę skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem.

Zakres, szczegółowość oraz częstotliwość raportowania, są dostosowane do rozmiarów prowadzonej działalności i do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko. Raporty przekazywane są zgodnie z obowiązującą „Instrukcją sporządzania

informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”, co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI „P” W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI I FINANSOWANIA

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego
  - Zespół ds. finansowo-księgowych odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową,
  - Centrala Banku oraz filie odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów,
- 2) zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Komórka ds. ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania oraz funkcje skarbowe wykonywane są w Centrali Banku – ma zatem miejsce pełne scentralizowanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych oraz depozyty podmiotów sektora rządowego i samorządowego. W swoich działaniach Bank zakłada wzrost bazy depozytowej wspólny do wzrostu funduszy własnych i portfela kredytowego, oraz dąży do konstruowania produktów depozytowych uwzględniając terminy wymagalności oraz przyjęte przez Bank limity koncentracji. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Z dniem 29.12.2018 r. uległa rozwiązaniu dotychczasowa umowa zrzeczenia Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej podjęło uchwałę nr 10/2019 z dnia 14 czerwca 2019 r. dotyczącą statusu organizacyjno-prawnego po dniu 29.12.2018r., wyrażając zgodę na samodzielną działalność Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej poza strukturą zrzeczenia. Bank Spółdzielczy w Rabie Wyżnej posiada kapitał założycielski na poziomie równowartości w złotych co najmniej 5 000 000 euro, spełnia ogólne wymogi ostrożnościowe w odniesieniu do kwestii wymienionych w art. 1 Rozporządzenia nr 575/2013, nie realizuje programu postępowania naprawczego i nie występują przesłanki określone w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.

Bank Spółdzielczy w Rabie Wyżnej ma zawartą „Umowę o współpracy z Bankiem Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna” i na dzień ujawnienia informacji czynności związane z rozliczeniami międzybankowymi, dokonuje za pośrednictwem Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna.

Bank utrzymuje płynność krótkoterminową i długoterminową z zachowaniem norm zawartych w Uchwale Nr 386/2008 KNF oraz normy LCR zawartej w Rozporządzeniu CRR

Tabela 3: Miary nadzorcze

Nazwa	Wielkość	Obowiązujący poziom
M1 (luka płynności krótkoterminowej)	156 252 zł	> 0,00 tys. zł
M2 (współczynnik płynności krótkoterminowej)	2,94	min. 1,1
M3 (współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi)	1,88	min. 1,1
M4 (współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi)	2,11	min. 1,02
LCR (wskaźnika pokrycia wypływów netto, w ramach norm płynności krótkoterminowej)	11,55	min. 1,1
NSFR (wskaźnik stabilnego finansowania)	2,21	min. 1,0

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby wskaźnik LCR nie spadł poniżej wymaganego minimum 1,1) w wysokości 159 381 tys. zł.

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

Tabela 4: Składowe wskaźnika pokrycia wypływów netto

Nazwa wielkości	I kw 2020	II kw 2020	III kw 2020	IV kw 2020
Zabezpieczenie przed utratą płynności	126 007,19	168 387,02	169 316,82	176 161,51
Wypływy środków pieniężnych netto	10 778,30	12 824,00	14 537,20	15 255,26
Wskaźnik pokrycia wypływów netto - LCR	11,69	13,13	11,65	11,55

Urealniona luka płynności dla pierwszych czterech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

Tabela 5: Urealnione zestawienie płynności

Wskaźniki płynności	Luka	Luka skumulowana	Wskaźnik płynności	Wskaźnik płynności skumulowany
Płynność bieżąca do 7 dni	117 705	109 026	279,83	2,46
Płynność krótkoterminowa do 1 miesiąca	48 740	157 766	8,67	2,95
Płynności do 3 miesięcy	- 1 399	156 367	0,78	2,79

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank posiada łatwy dostęp do wystarczającej ilości źródeł finansowania, na poziomie zapewniającym pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na środki ze strony klientów (deponenci i kredytobiorcy), w tym możliwą do pozyskania kwotę limitu zaangażowania finansowego Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) utrata reputacji na skutek niekorzystnych informacji pojawiających się w mediach,
- 2) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów, Bank jest obciążony ryzykiem płynności wynikającym z finansowania kredytów długoterminowych depozytami krótkoterminowymi i średnioterminowym
- 3) ryzyko braku wystarczającej ilości aktywów płynnych, lub brak możliwości zbycia tych aktywów,
- 4) ryzyko dużych koncentracji zobowiązań i należności,
- 5) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów,
- 6) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- 7) istnienie nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku.

Oferta depozytów bieżących oraz terminowych Banku jest skierowana zarówno do klientów sektora niefinansowego jak również do klientów sektora rządowego i samorządowego, a terminy umowne depozytów terminowych to okres od 1 dnia do 60 miesięcy. Dzięki temu Bank dywersyfikuje swoje źródła finansowania. Limit dla wskaźnika procentowego udziału

największych deponentów w depozytach klientów ogółem ogranicza wielkość dużych depozytów, nie dopuszczając do nadmiernej koncentracji depozytowej.

W zakresie ograniczania ryzyka płynności i finansowania Banku do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności zalicza:

- 1) bezwzględne przestrzeganie limitów nadzorczych,
- 2) stosowanie wewnętrznych limitów ograniczających ryzyko płynności spójnych z apetytem na ryzyko banku tolerancji ryzyka płynności,
- 3) zróżnicowanie bazy depozytowej pod względem podmiotów jak i terminów zapadalności co ogranicza uzależnienie od poszczególnych źródeł finansowania z uwzględnieniem ryzyka wynikającego z zasięgu i zróżnicowania obsługiwanych rynków,
- 4) utrzymywanie nadwyżki nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, w szczególności określania jej składu, wielkości i zbywalności,
- 5) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- 6) systematyczne przeprowadzania testów warunków skrajnych badających wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez bank, w tym szczegółowe zasady,
- 7) opracowywanie planów awaryjnych płynności oraz ich systematyczne testowanie,
- 8) kształtowanie właściwych relacji z klientami w celu zmniejszenia niepewności co do ewentualnych zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej,
- 9) systematyczne przeprowadzanie kontroli ryzyka płynności przez Audyt Wewnętrzny,
- 10) systematyczne przeprowadzanie kontroli wewnętrznej funkcjonalnej w zakresie ryzyka płynności.

Do najważniejszych pojęć stosowanych w procesie wyznaczania norm płynności należą:

1. Aktywa płynne – aktywa łatwo wymienne na gotówkę, zgodnie z metodą obliczania wartości zabezpieczenia przed utratą płynności (aktywa płynne) wykorzystywanej do obliczania wskaźnika pokrycia wypływów netto (wskaźnika LCR).
2. Baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym.
3. Depozyty stabilne (stałe) – depozyty, które w długim okresie czasu wykazują nieznaczne wahania; dzięki tym depozytom Bank może finansować aktywa o dłuższych terminach zapadalności; wartość depozytów stabilnych jest wyznaczana jako iloczyn wartości depozytów w poszczególnych grupach podmiotowych i rodzajowych oraz wskaźnika osadu, wyliczonego dla danej grupy depozytów w analizowanym okresie.
4. Depozyty niestabilne (zmienne) – stanowią różnicę pomiędzy łącznym stanem depozytów, a wartością depozytów stabilnych z tego samego okresu; Bank nie może na nich polegać przy finansowaniu aktywów o dłuższych terminach zapadalności.

5. Płynność finansowa – zdolność do wymiany aktywów na gotówkę, celem uregulowania swoich bieżących zobowiązań; utrzymanie odpowiedniej płynności oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do dostatecznej ilości środków finansowych, aby sprostać obecnemu lub potencjalnemu zapotrzebowaniu na te środki ze strony klientów (deponentów i kredytobiorców) Banku; płynność polega na zdolności do finansowania aktywów, terminowego wywiązywania się ze zobowiązań i przetrwania spadku depozytów w toku sezonowej działalności Banku, jak również w rozmaitych innych dających się przewidzieć warunkach.
  6. Płynność śróddzienna (bieżąca) – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu.
  7. Płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni.
  8. Płynność średnioterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy.
  9. Płynność długoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.
  10. Ryzyko finansowania – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.
  11. Ryzyko płynności – zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.
- Inne definicje zostały określone w „Zasadach identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej”.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) są lokowane w Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna oraz w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

1. sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
2. dodatkowe źródła finansowania w postaci:
  - 1) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
  - 2) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
  - 3) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku współpracującego.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

W Banku codziennie są liczone nadzorcze miary płynności, wskaźnik LCR, analiza przepływu środków pieniężnych oraz zagospodarowanie wolnych środków. Analizy ryzyka płynności są przekazywane Zarządowi z częstotliwością miesięczną, Radzie Nadzorczej z częstotliwością kwartalną. W okresach rocznych sporządzana jest pogłębioną analizę ryzyka płynności długoterminowej.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,

- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

IV. ZAKRES STOSOWANIA – ART. 436 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

V. FUNDUSZE WŁASNE – ART. 437 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. Budowa funduszy własnych

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Tabela 6: Zestawienie funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2020 r. (w tys. zł.)

L.p.*	Pozycja	Wartość
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	707,10
2	Zyski zatrzymane	0,00
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	23 221,36
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0,00
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0,00
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	23 928,46
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-13,08
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0,00
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-364,59

17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0,00
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	-25,64
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	0,00
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0,00
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0,00
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0,00
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0,00
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0,00
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-403,31
29	Kapitał podstawowy Tier I	23 525,15

33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0,00
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,00
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0,00
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	23 525,15
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0,00
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0,00
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0,00
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00

57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00
58	Kapitał Tier II	0,00
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	23 525,15
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	106 964,28
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,04
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,04
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,04
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	7%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,04
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0,00
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0,00
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	0,00

76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0,00
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0,00
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Zapewniając bezpieczeństwo ekonomiczne, Bank utrzymuje fundusze własne dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną. Są one wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku oraz stanowią zabezpieczenie w przypadku poniesienia ewentualnych strat.

Fundusze własne Banku obejmują kapitał Tier I oraz kapitał Tier II. Kapitał Tier I Banku na dzień 31.12.2020 r. obejmuje:

1. kapitał podstawowy Tier I, na który składa się:
  - 1) fundusz udziałowy wykazywany w księgach w wysokości 707,10 tys. zł., cała kwota wykazywana w funduszach własnych Banku w związku z uzyskaniem zgody KNF,
  - 2) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów – fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego 134,96 tys. zł., oraz fundusz zasobowy 23 086,40 tys. zł.,
2. pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
  - 1) ostrożna wycena AVA – 13,08 tys. zł.,

- 2) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej – 364,59 tys. zł.,
- 3) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego – 25,64 tys. zł.

Bank nie posiada poza kapitałem podstawowym Tier I innych kapitałów, na koniec 2020 roku fundusze własne wynosiły 23 525,15 tys. zł., tj. 5 097 762 euro (według kursu średniego NBP 4,6148).

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II

Bank Spółdzielczy w Rabie Wyżnej nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II.

VI. WYMOGI KAPITAŁOWE – ART. 438 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego. Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

1. kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
2. operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
3. walutowego w oparciu o metodę de minimis,
4. koncentracji zaangażowania w akcje i udziały w podmiotach spoza sektora finansowego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;

- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku);
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem wyżej wymienionych metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie na zaplanowanym poziomie:

1. Kapitału podstawowego Tier I,
2. Kapitału Tier I,
3. Funduszy własnych,
4. Współczynnika kapitału podstawowego Tier I,,
5. Współczynnika kapitału Tier I,
6. Łącznego współczynnika kapitałowego,
7. Wskaźnika dźwigni finansowej.

Tabela 7: Informacja z zakresu poziomu adekwatności kapitałowej (w tys. zł. i %)

Pozycja	Wartość
Kapitał podstawowy Tier I	23 525,15
Kapitał Tier I	23 525,15
Fundusze własne	23 525,15
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	19,04
Współczynnik kapitału Tier I	19,04
Łączny współczynnik kapitałowy	19,04
Wskaźnik dźwigni finansowej	6,17

W 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Tabela 8: Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji (w tys. zł.)

Kategoria	Wartość aktywów wazonych ryzykiem	Wymóg kapitałowy
Ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	1 098,28	87,86
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	5 525,03	442,00
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego publicznego	0,00	0,00
Ekspozycje wobec instytucji (banki)	12 522,32	1 001,79
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	9 403,63	752,29
Ekspozycje detaliczne	40 722,11	3 257,77
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	25 803,63	2 064,29
Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	47,88	3,83
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00
Ekspozycje kapitałowe	2 320,61	185,65
Inne pozycje	9 520,79	761,66
Razem	106 964,28	8 557,14

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

Tabela 9: Wymogi kapitałowe na dzień 31.12.2020 r. (w tys. zł.)

Ryzyko	Wartość
Kredytowe	8 557,14
Rynkowe	0,00

Operacyjne	1 329,90
Razem	9 887,04

VII. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KONTRAHENTA – ART. 439 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego.

VIII. BUFORY KAPITAŁOWE – ART. 440 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie wyliczał bufora antycyklicznego, ponieważ wskaźnik tego bufora dla ekspozycji polskich zgodnie z art. 83 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym wynosił 0%.

IX. WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – ART. 441 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

X. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO – ART. 442 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

1. **Ekspozycje nieobsługiwane** – (ang. non-performing exposures NPE) ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- 1) przeterminowanie istotnej ekspozycji o ponad 90 dni – kryterium istotności rozstrzyga się zgodnie z art. 178 CRR,
- 2) małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania,
- 3) dodatkowo ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, zgodnie z art. 178 CRR (defaulted exposures) oraz ekspozycje ze stwierdzoną utratą wartości (Faza 3)/należności zagrożone powinny być zawsze uznawane za ekspozycje nieobsługiwane.

2. **Ekspozycje restrukturyzowane** – (ang. forborne exposures FBE) ekspozycje w odniesieniu do których podjęto działania restrukturyzacyjne. Działania te obejmują preferencyjne traktowanie dłużnika, który doświadcza lub wkrótce zacznie doświadczać trudności z wywiązywaniem się ze swoich zobowiązań finansowych (trudności finansowe). Podjęte

działania mają na celu przywróceniu kredytobiorcy statusu umożliwiającego trwałe spłacanie zobowiązań.

3. **Ekspozycje przeterminowane** – ekspozycję uznaje się za przeterminowaną w przypadku, gdy klienci nie dokonali płatności w umownym terminie wymagalności. Przeterminowane zobowiązanie kredytowe uznaje się za istotne, w przypadku gdy są łącznie spełnione następujące warunki:
  - 1) kwota stanowiąca sumę wszystkich kwot przeterminowanych zobowiązań kredytowych dłużnika wobec banku lub jego jednostki dominującej lub zależnej przekroczy:
    - a) 400 złotych – w przypadku ekspozycji detalicznych,
    - b) 2000 złotych – w przypadku ekspozycji innych niż ekspozycje detaliczne,
  - 2) kwota przeterminowanych zobowiązań kredytowych dłużnika w stosunku do łącznej kwoty wszystkich ekspozycji bilansowych banku lub jego jednostki dominującej lub zależnej wobec tego dłużnika, z wyłączeniem ekspozycji kapitałowych, przekroczy 1%.
4. **Ekspozycje zagrożone** – są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe i odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami w wysokości co najmniej:

- 1) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych zaklasyfikowanych do kategorii normalne;
- 2) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii pod obserwacją;
- 3) 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”;
- 4) 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii wątpliwe;
- 5) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii stracone.

Podstawę tworzenia rezerw celowych, stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowych bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych, ale z uwzględnieniem przewidywanej, w związku z restrukturyzacją zadłużenia, kwotę umorzenia części ekspozycji. Podstawę tworzenia odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi stanowią naliczone odsetki, w tym na odsetki skapitalizowane. Prowizje od należności uwzględnione w rachunku efektywnej stopy procentowej traktowane są dla potrzeb tworzenia rezerw celowych analogicznie jak odsetki skapitalizowane, oznacza to że ich wartość pomniejsza podstawę tworzenia rezerw celowych.

Dopuszcza się tworzenie rezerw na inne aktywa i zobowiązania pozabilansowe, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa depozytów gromadzonych w Banku.

Bank nie tworzy rezerwy na ryzyko ogólne.

Tabela 10: Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych			w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
			w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania	w tym ekspozycje z utratą wartości					
1	Kredyty i zaliczki	927 678	1 264 530		-	-	302 923	1 887 370	
2	<i>Banki centralne</i>	-	-		-	-	-	-	
3	<i>Institucje rządowe</i>	-	-		-	-	-	-	
4	<i>Institucje kredytowe</i>	-	-		-	-	-	-	
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	-	-		-	-	-	-	
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	-	755 806		-	-	-	755 806	
7	<i>Gospodarstwa domowe</i>	927 678	508 724		-	-	302 923	1 131 564	
8	Dłużne papiery wartościowe	-	-		-	-	-	-	
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	-	-		-	-	-	-	
10	łącznie	927 678	1 264 530		-	-	302 923	1 887 370	

Udział portfela restrukturyzowanego nieobsługiwanego do kredytów zagrożonych ogółem na koniec 2020 roku wyniósł 54,50%. Udział ten nie należy określać jako wysoki, jednak wszystkie wymienione ekspozycje restrukturyzowane są spłacane terminowo, a ich przyporządkowanie do nieobsługiwanego wynika z zaklasyfikowania do ekspozycji zagrożonych.

Tabela 11: Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanego w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna												
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane								
	Nieprzeterm. lub przeterm. ≤ 30 dni	Przeterm. >30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterm. albo przeterm. ≤ 90 dni	Przeterm. >90 dni ≤ 180 dni	Przeterm. >180 dni ≤ 1 rok	Przeterm. >1 rok ≤ 5 lat	Przeterm. >powyżej 5 lat	Przeterm. >5lat ≤ 7 lat	Przeterm. >7lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki	187 011 101	186 905 344	105 757	2 336 561	1 602 917	3 604	65 494	664 546	-		2 329 995
2	<i>Banki centralne</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
3	<i>Institucje rządowe</i>	27 625 162	27 625 162	-	-	-	-	-	-	-		-
4	<i>Institucje kredytowe</i>	60 591 398	60 591 398	-	-	-	-	-	-	-		-
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	5 979	5 979	-	11	11	-	-	-	-		11
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	13 215 452	13 215 452	-	756 057	755 984	73	-	-	-		756 057
7	<i>w tym MŚP</i>	13 215 452	13 215 452	-	756 057	755 984	73	-	-	-		756 057
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	85 573 110	85 467 353	105 757	1 580 493	846 922	3 531	65 494	664 546	-		1 573 927
9	Dłużne papiery wartościowe	166 841 462	166 841 462	-	-	-	-	-	-	-		-
10	<i>Banki centralne</i>	116 998 785	116 998 785	-	-	-	-	-	-	-		-

11	Institucje rządowe	29 308 202	29 308 202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Institucje kredytowe	404 040	404 040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Inne instytucje finansowe	20 130 435	20 130 435	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Ekspozycje pozabilansowe	9 930 629	9 930 629	-	2 250 000	2 250 000	-	-	-	-	-	-	-	2 250 000
16	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Institucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Institucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	3 338 611	3 338 611	-	2 250 000	2 250 000	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Gospodarstwa domowe	6 592 018	6 592 018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	łącznie	363 783 192	363 677 435	105 757	4 586 561	3 852 917	3 604	65 494	664 546	-	-	-	-	4 579 995

Udział ekspozycji nieobsługiwanych do ogółu ekspozycji stanowił 1,26% – udział ten należy ocenić jako niski, ponadto większość z ekspozycji nieobsługiwanych to ekspozycje spłacane terminowo. Ekspozycje nieobsługiwane przedsiębiorstw niefinansowych stanowią 5,72% a gospodarstw domowych stanowią 1,85%. Ekspozycje pozabilansowe nieobsługiwane wynoszą 22,66%.

Tabela 12: Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	

		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
			w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2				w tym etap 3
1	Kredyty i zaliczki	187 011 101			2 336 561			89 600			1 019 011					1 305 622
2	<i>Banki centralne</i>	-			-			-			-					-
3	<i>Institucje rządowe</i>	27 625 162			-			-			-					-
4	<i>Institucje kredytowe</i>	60 591 398			-			-			-					-
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	5 979			11			-			11					-
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	13 215 452			756 057			-			217					755 805
7	<i>w tym MSP</i>	13 215 452			756 057			-			217					755 805
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	85 573 110			1 580 493			89 600			1 018 783					549 817
9	Dłużne papiery wartościowe	166 841 462			-			-			-					-
10	<i>Banki centralne</i>	116 998 785			-			-			-					-
11	<i>Institucje rządowe</i>	29 308 202			-			-			-					-
12	<i>Institucje kredytowe</i>	404 040			-			-			-					-
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	20 130 435			-			-			-					-
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	-			-			-			-					-
15	Ekspozycje pozabilansowe	9 930 629			2 250 000			-			-					-
16	<i>Banki centralne</i>	-			-			-			-					-
17	<i>Institucje rządowe</i>	-			-			-			-					-

18	Institucje kredytowe	-		-		-		-		-		-
19	Inne instytucje finansowe	-		-		-		-		-		-
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	3 338 611		-		-		-		-		-
21	Gospodarstwa domowe	6 592 018		2 250 000		-		-		-		-
22	Łącznie	363 783 192		4 586 561		89 600		1 019 011				1 305 622

Ekspozycje nieobstugiwane są pokryte rezerwami w 22,22%. Poziom ozerwowania należy ocenić jako niski, jednak ekspozycje nieobstugiwane w większości spłacane są terminowo.

Tabela 13. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

		a	b
		Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0	0
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0	0
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu, itp.)</i>	0	0
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0	0
7	<i>Pozostałe</i>	0	0
8	Łącznie	0	0

Bank nie posiada zabezpieczeń uzyskanych przez przejęcie czy też postępowanie egzekucyjne.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

Tabela 14: Wykaz ekspozycji kredytowych wg podmiotów (w tys. zł.)

Kategoria	Wartość
Pomioty sektora finansowego	6,01
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,00
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	14 088,98
Rolnicy indywidualni	149,52
Przedsiębiorstwa indywidualne	24 524,58
Osoby prywatne	63 554,23
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	101,76
Podmioty sektora rządowego	0,00
Podmioty sektora samorządowego	27 624,46

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank nie dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na regiony geograficzne.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Tabela 15: Wykaz branż – według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów (w tys. zł.)

Kategoria	Wartość
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	599,53
Górnictwo i wydobywanie	0,00
Przetwórstwo przemysłowe	5 608,70
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,00
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	200,00
Budownictwo	6 038,58

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	14 864,12
Transport i gospodarka magazynowa	4 524,11
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4 895,30
Informacja i komunikacja	1 463,50
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	31,45
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3 992,12
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3 505,13
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	186,15
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27 625,16
Edukacja	289,36
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	119,28
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	175,91
Pozostała działalność usługowa	464,35
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,00
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,00

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Tabela 16: Ekspozycje kredytowe wg terminów zapadalności (w tys. zł.)

Termin zapadalności	Wartość
Do 1 roku włącznie	20 294,94
Od 1 do 2 lat włącznie	16 054,24
Od 2 do 5 lat włącznie	39 089,15
Od 5 do 10 lat włącznie	31 957,54
Od 10 do 20 lat włącznie	20 534,29
Powyżej 20 lat	2 116,38

6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Bank stosuje definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw/odpisów w oparciu o zapisy Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone, zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów.

Tabela 17: Korekty i rezerwy/odpisy z tytułu ekspozycji zagrożonych (w tys. zł.)

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe	
	Rezerwa celowa	Odpis na odsetki	Rezerwa celowa	Odpis na odsetki
Poniżej standardu	8,71	0,02	6,80	0,00
Wątpliwe	34,78	0,00	44,04	0,58
Stracone	991,90	191,24	830,80	136,77

XI. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – ART. 443 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada aktywów obciążonych.

XII. KORZYSTANIE Z ECAI – ART. 444 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie korzysta z ratingów.

XIII. EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE – ART. 445 ROZPORZĄDZENIA CRR

W Banku nie występuje portfel handlowy. Bank wyznacza wymóg wyłącznie na ryzyko walutowe.

Na dzień 31.12.2020 r. pozycja walutowa Banku nie przekraczała 2% funduszy własnych – wymóg kapitałowy nie był wyznaczany.

XIV. EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – ART. 446 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika bazowego. Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 330,24 tys. zł.

XV. EKSPozycje w PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM – ART. 447 Rozporządzenia CRR

Bank posiada 645 380 sztuk akcji Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna o łącznej wartości 1 210,49 tys. zł., oraz 1 450 000 sztuk akcji Polskiego Banku Apeksowego S.A. w likwidacji o łącznej wartości nominalnej 1 450 000 zł.

Bank nie posiada ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego.

W Banku nie występują zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji w danym okresie oraz nie występują niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz wszelkie takie kwoty ujęte w funduszach własnych podstawowych lub dodatkowych.

XVI. EKSPozycja na RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCIOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – ART. 448 Rozporządzenia CRR

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne.

Łączne niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi na dzień 31.12.2020 r. wynosi 5 913,08 tys. zł. (wskaźnik luki 0,02), co oznacza, że występuje ogółem luka dodatnia, przeszacowaniu w okresie do 12 miesięcy może ulec 93,3 % aktywów oraz 100,0% pasywów.

Zmiana wyniku odsetkowego na skutek istniejącego niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi uwzględniając jednocześnie ryzyko przeszacowania oraz ryzyko bazowe, a więc nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku, przy założonej zmianie stóp procentowych NBP o 1 pp., wyniesie – 3 281,70 tys. zł., stanowiąc – 13,9% funduszy własnych; biorąc pod uwagę wyliczenie zmiany wyniku odsetkowego przy ryzyku niedopasowania terminów przeszacowania na poziomie – 235,00 tys. zł. (przy założonym jednoczesnym spadku wszystkich stóp procentowych w Banku o 1 pp.), samo ryzyko bazowe, rozumiane jako nierównomierna zmiana oprocentowania aktywów i pasywów Banku, daje spadek wyniku odsetkowego w wysokości łącznej – 3 046,70 tys. zł. Niekorzystnym byłby nagły spadek stóp procentowych.

XVII. EKSPozycja na POZYCJE SEKURTYZACYJNE – ART. 449 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVIII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ – ART. 450 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank stosuje przepisy „Polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej” odpowiednio do formy prawnej, w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Celem opracowania i wdrożenia „Polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej”, jest:

- 1) określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r.,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii działania oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Polityka określa:

- stałe składniki wynagradzania (wynagrodzenie zasadnicze, nagrody jubileuszowe),
- zmienne składniki wynagradzania, rozumiane jako premia uznaniowa, nagroda roczna,
- zasady przyznawania i wypłacania zmiennych składników wynagradzania,
- wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

Do stanowisk istotnych o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz w Rozporządzeniu 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się:

1. Członków Rady Nadzorczej w tym członków Komitetu Audytu i członków Komisji Rewizyjnej,
2. Członków Zarządu,
3. Głównego Księgowego,
4. Kierującego Komórką ds. zgodności,
5. Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk w Banku.

Bank przeprowadza co najmniej raz w roku weryfikację stanowisk, występujących w Banku oraz określa krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Polityka podlega zatwierdzeniu i weryfikacji co najmniej raz w roku, zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej” przez Radę Nadzorczą Banku.

Polityka oraz jej realizacja podlega ocenie przez Radę Nadzorczą na podstawie przeprowadzonej weryfikacji. Ocena jest przekazywana Zebraniu Przedstawicieli w ramach Sprawozdania Rady Nadzorczej. Polityka oraz jej realizacja podlega audytowi wewnętrznemu.

XIX. DŹWIGNIA FINANSOWA – ART. 451 ROZPORZĄDZENIA CRR

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

Tabela 18: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2020 r. (w tys. zł.)

L.p.*	Pozycja	Wartość
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	377 449,90
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	4 308,43
7	Inne korekty	-364,59
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	381 393,74

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

Tabela 19: Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych

L.p.*	Pozycja	Wartość
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	377 449,90
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-364,59
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	377 085,31
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	12 180,63
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-7 872,20
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	4 308,43
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	23 525,15
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	381 393,74
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,17

Tabela 20: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

L.p.*	Pozycja	Wartość
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) w tym:	377 085,31
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	377 085,31
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	146 746,30

EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	27 625,16
EU-7	Instytucje	60 995,43
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	35 565,41
EU-9	Ekspozycje detaliczne	53 248,53
EU-10	Przedsiębiorstwa	31 291,11
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	47,88
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	21 565,49

W okresie 2020 roku do czynników, które miały największy wpływ na wskaźnik dźwigni finansowej należy zaliczyć wzrostu kapitału Tier I, który spowodowany był dopisaniem wyniku finansowego z roku poprzedniego oraz wzrost wartości ekspozycji – wskaźnik dźwigni na koniec 2020 roku kształtował się powyżej zaplanowanego poziomu.

XX. STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO – ART. 452 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metod IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

XXI. STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO – ART. 453 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – pomniejszanie podstawy ich naliczania,
- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%.

Tabela 21: Wartość ekspozycji dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw (w tys. zł.)

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji (bilansowa brutto)
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	178,67
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	1 022,19

Tabela 22: Wartość ekspozycji dla których Bank stosuje preferencyjną wagę ryzyka (w tys. zł.)

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji (bilansowa netto)
Preferencyjna waga 35%	7 396,44

XXII. STOSOWANIE METOD ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO – ART. 454 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XXIII. STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO – ART. 455 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXIV. OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie w Banku:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach):

1. Na pierwszy poziom (I linia obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, tzn. działalność jednostek i komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za biznes lub przeprowadzanie transakcji lub przypisanych przez Bank do pierwszego poziomu. Do zadań pierwszego poziomu należy w szczególności stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także dokonywanie zgodnie z nadanymi obowiązkami danej jednostki, komórki lub stanowiska monitorowania poziomego przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach pierwszego poziomu poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.
2. Na drugi poziom (II linia obrony) składa się co najmniej:
  - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem,

- 2) działalność Komórki ds. zgodności,
3. Na trzeci poziom (III linia obrony) składa się działalność komórki Audytu wewnętrznego.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. I linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. II linia obrony:
  - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
  - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
  - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
  - 4) matrycę funkcji kontroli,
  - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
  - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. III linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii:

- 1) za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek organizacyjnych,
- 2) za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Komórka ds. zgodności, Komórka ds. ryzyka i IOD.

XXV. ZASADY USTALANIA STAŁYCH I ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ – POLITYKA WYNAGRADZANIA PRACOWNIKÓW, KTÓRYCH DZIAŁALNOŚĆ ZAWODOWA MA ISTOTNY WPŁYW NA RYZYKO BANKU

Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku i stosując wskazaną w niej zasadę proporcjonalności wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku „Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej”.

1. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego członków Rady Nadzorczej ustala Zebranie Przedstawicieli.
2. Rada Nadzorcza otrzymuje wynagrodzenie ryczałtowe za udział w posiedzeniu.
3. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.
4. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla Głównego Księgowego ustala Prezes Zarządu.
5. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla Kierującego Komórką ds. zgodności ustala Rada Nadzorcza.
6. Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagradzania osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
7. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Planu ekonomiczno-finansowego w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.
8. Kryterium ilościowe – to ocena efektów pracy, obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach oraz w ocenianym kwartale (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Planu ekonomiczno-finansowego:
  - 1) Fundusze własne netto,
  - 2) Zysk netto za dany rok,
  - 3) ROE,
  - 4) Wskaźnik jakości portfela kredytowego (NPL)
  - 5) Łączny współczynnik kapitałowy,
  - 6) Wskaźnik płynności LCR,
  - 7) Wynik z tytułu rezerw celowych.
3. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat oraz w ocenianym kwartale plan w zakresie wyżej wymienionych wskaźników był zrealizowany co najmniej w 80%.
4. Kryteria jakościowe – oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagrodzeń to:
  - 1) Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe – ocena dwuletnia. Ocena odpowiedniości zachowuje ważność przez okres dwóch lat od daty jej przeprowadzenia.
  - 2) Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną – ocena kwartalna.
5. W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagrodzeń nie przyznaje się.
6. Oceny efektów pracy pracowników, nie będących członkami Zarządu dokonuje Prezes.
7. „Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej” podlega ujawnieniu.

Tabela 23: Informacje o sumie wypłaconych w 2020 r. wynagrodzeń osobom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na poziom ryzyka w Banku (w tys. zł.):

Stanowiska kierownicze	Stałe składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
Członkowie Zarządu	580,81	209,35	4
Pozostali pracownicy	122,57	39,95	1

Tabela 24: Informacje o sumie wypłaconych w 2020 r. wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na poziom ryzyka w Banku (w tys. zł.):

Tytuł wynagrodzenia	Wartość
Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0,00
Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	0
Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0,00
Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2020 r. stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0,00
Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	0
Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0,00

XXVI. ILOŚĆ POSIEDZEŃ RADY NADZORCZEJ, KTÓRA SPRAWUJE NADZÓR NAD POLITYKĄ WYNAGRODZEŃ

W 2020 roku odbyło się 6 posiedzeń Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej.

XXVII. INFORMACJE O SUMACH STRAT BRUTTO Z TYTUŁU RYZYKA OPERACYJNEGO

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego prowadzony jest w 7 kategoriach:

1. Oszustwa zewnętrzne,
2. Oszustwa wewnętrzne,
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy,
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe,
5. Uszkodzenia aktywów,

6. Zakłócenia działalności i błędy systemów,
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.

Oraz trzech linii biznesowych:

1. Bankowość komercyjna,
2. Bankowość detaliczna,
3. Płatność i rozliczenia.

W ramach kategorii 1 i 4 nie zanotowano w 2020 roku żadnych incydentów. Faktyczne oraz szacowane straty z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane metodą BIA wyniosły 1 330,24 tys. zł.

Tabela 25: Wysokość strat brutto w 2020 roku, w podziale na kategorie zdarzeń (w tys. zł.)

Klasa zdarzeń	I kw 2020	II kw 2020	III kw 2020	IV kw 2020
Oszustwa wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00
Oszustwa zewnętrzne	0,00	0,00	0,13	0,00
Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy	0,27	16,65	1,08	1,54
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	0,00	0,00	0,00	0,00
Uszkodzenia aktywów	2,61	0,75	0,14	0,90
Zakłócenia działalności i błędy systemów	0,07	0,45	0,05	4,61
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	5,85	16,44	0,72	8,48
Razem	8,80	34,29	2,12	15,53

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego, w Banku podejmowane były działania prewencyjne, polegające między innymi na:

1. wymiana głównego systemu operacyjnego z EuroBankNet firmy SoftNet na NOE firmy Novum,
2. w związku z zagrożeniem pandemią COVID-19 wprowadzono zabezpieczenia dla pracowników, zgodnie z rozporządzeniami Ministra Zdrowia,
3. uruchomiono nowy bankomat z wpłatomatem w Filii w Nowym Targu,
4. oferowanie klientom rachunków elektronicznych oraz zleceń stałych w celu zmniejszenia ilości wpłat kasowych, możliwość płatności telefonem poprzez aplikację BS Pay (poprzednia nazwa Planet Mobile),

5. uruchomiono aplikację mojejD umożliwiające klientom dostęp do stron rządowych poprzez profil zaufany z wykorzystaniem potwierdzenia tożsamości przez bank,
6. wykonano prace modernizacyjne w centrum zapasowym banku w Rabce-Zdrój ul. Orkana 3a,
7. wykonano drugi etap Audytu Bezpieczeństwa informacji – po wdrożeniu systemu firmy NOVUM,
8. Działania prewencyjne w postaci edukacji Klientów – filmy na stronie, komunikaty ostrzegawcze dla klientów.

XXVIII. INFORMACJE WYMAGANE PRZEZ ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

Na stronie internetowej Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej www.bsrabawyzna.pl, publikowane są następujące informacje wymagane przez Zasady ładu korporacyjnego:

1. Polityka zarządzania ładem korporacyjnym,
2. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej o stosowaniu „Zasad ładu korporacyjnego” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego,
3. Struktura organizacyjna,
4. Ocena stosowania zasad ładu Korporacyjnego.
5. Polityka informacyjną.

XXIX. INFORMACJE OKREŚLONE W ART.111, 111B USTAWY PRAWO BANKOWE

Na Tablicy ogłoszeń w miejscu wykonywania czynności Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej publikowane są informacje określone w art.111 i 111b Ustawy Prawo bankowe, tj.:

1. stosowane stawki oprocentowania środków na rachunkach bankowych, kredytów i pożyczek,
2. stosowane stawki prowizji i wysokość pobieranych opłat,
3. terminy kapitalizacji odsetek,
4. stosowane kursy walutowe,
5. bilans z opinią biegłego rewidenta za ostatni okres podlegający badaniu,
6. skład zarządu, komitetu audytu, rady nadzorczej Banku,
7. nazwiska osób upoważnionych do zaciągania zobowiązań w imieniu banku albo jednostki organizacyjnej banku,
8. Banki spółdzielcze są obowiązane oprócz informacji, o których mowa w ust. 1, podać także obszar swojego działania oraz bank zreszający,
9. informacje o przedsiębiorcach lub przedsiębiorcach zagranicznych, o których mowa w art. 6a ust. 1 i 7, o ile przy wykonywaniu na rzecz jednostki organizacyjnej banku albo innego przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego czynności, o których mowa w tych przepisach, uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową (art. 111 b).

XXX. INFORMACJE WYMAGANE PRZEZ USTAWĘ O BANKOWYM FUNDUSZU GWARANCYJNYM

Na Tablicy ogłoszeń w miejscu wykonywania czynności Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej oraz na stronie internetowej Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej www.bsrabawyzna.pl, publikowane są następujące informacje:

1. informacja o podleganiu obowiązkowemu gwarantowaniu przez BFG,
2. informacja o podmiotach uprawnionych do gwarantowania,
3. wysokość kwoty lokat objętych gwarantowaniem.

XXXI. INFORMACJE WYMAGANE PRZEZ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 2016/679 (OGÓLNE ROZPORZĄDZENIE O OCHRONIE DANYCH)

Na Tablicy ogłoszeń w miejscu wykonywania czynności Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej oraz na stronie internetowej Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej www.bsrabawyzna.pl, publikowane są następujące informacje:

1. informacja o Administratorze danych osobowych,
2. informacja o prawach osób, których dane są przetwarzane przez Bank,
3. informacje o zasadach przekazywania danych osobowych oraz o podmiotach, którym Bank powierza przetwarzanie danych osobowych,
4. informacja o IOD, w tym dane kontaktowe IOD.

XXXII. INFORMACJE NA TEMAT POZIOMU EKSPOZYCJI NIEOBSŁUGIWANYCH I RESTRUKTURYZOWANYCH ZGODNIE Z WYTYCZNYMI EBA/GL/2018/06

Informacje w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2018/06 zostały zaprezentowane w tabelach rozdziału X i obejmują:

- 1) jakość kredytową ekspozycji restrukturyzowanych (*Tabela 10*),
- 2) jakość kredytową ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania (*Tabela 11*),
- 3) ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerw (*Tabela 12*),
- 4) zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne (*Tabela 13*).

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Bank Spółdzielczego w Rabie Wyżnej niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszej Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej